

Δρόμοι ελπίδας για τα παιδιά του μαχαλά

Χάρη σε ένα εθελοντικό «σχολείο» μορφώνονται, κοινωνικοποιούνται, μαθαίνουν να έχουν όνειρα

Της Μαρίας Δεληθαναση

Μοδάτα εστιατόρια και αυτοκίνητα δίπλα σε χαμόσπιτα. Πολυκατοικίες με οροφωδιαμερίσματα που διασπούν την ενότητα των μαχαλάδων. Περίπου 150 οικογένειες μουσουλμάνων, που ήρθαν πριν από χρόνια από την Κομοτηνή, απλώνονται στο Γκάζι, το Μεταξουργείο, τον Βοτανικό και τα Κάτω Πετράλωνα. Απουσία από τη σχολική ζωή, γάμος για τα κορίτσια στα 13–14 και για τα αγόρια στα 18, βία κάποιες φορές στο σπίτι, καχυποψία, ανεργία. Ίδανική συνταγή για παραβατικότητα, προεξοφλημένο κοινωνικό περιθώριο. Κι όμως, κάποια παιδιά σώζονται, πηγαίνουν στο σχολείο, δίνουν πανελλήνιες. Κι αυτό χάρη στην εθελοντική οργάνωση «Δρόμοι ζωής», που ανέλαβαν από το 1996 τη μόρφωση των παιδιών, στην αρχή παραδίδοντας μαθήματα κατ' οίκον και στη συνέχεια στήνοντας ένα «σχολείο», έργο ζωής για το ζευγάρι του Κώστα και της Μάτα Βαρλά.

Προμετωπίδα του έργου τους; Τα παιδιά πρέπει να μορφώνονται. Να κοινωνικοποιούνται, να μπαίνει η ζωή τους σε πρόγραμμα. Για να μάθουν ότι ο κόσμος όλος δεν είναι ο μαχαλάς στο Γκάζι ή στην Κομοτηνή (όπου οι συνθήκες είναι ακόμη χειρότερες). Για να δουν στον άπλαντα ότι υπάρχουν κι άλλοι τόποι. Για ν' ακούσουν στην Ιστορία ότι υπάρχουν καιροί που έχουν περάσει κι έτσι να μπορέσουν να ονειρευθούν για το μέλλον. Μια από τις ελάχιστες νεαρές μητέρες που πήγαν στο κέντρο των «Δρόμων ζωής» να μάθουν γραφή και ανάγνωση, όταν έμαθε να διαβάζει βγήκε έξω από το μαχαλά κι όταν γύρισε είπε: «Δεν ήξερα ότι οι δρόμοι λένε τόσο πολλά πράγματα»...

Πείστηκαν και οι γονείς

Το όνειρο λείπει από τα μουσουλμανάκια. Όπως και από τ' άλλα παιδιά που έρχονται στο κέντρο: το κοριτσάκι από την Αλβανία, τις δυο έφηβες Ελληνίδες, το παιδί από την Πολωνία, το άλλο από τη Ρουμανία. Τώρα πια τα φέρνουν οι γονείς τους. Πριν από 11 χρόνια, η Μάτα κυνήγαγε τα μουσουλμανάκια στα στενοσόκακα για να τα πιάσει από το ρούχο και να τα πάει πίσω στο σχολείο. Τότε οι γονείς ήταν «κουμπωμένοι». Νόμιζαν ότι το κέντρο ήταν ένα δεύτερο «σκληρό σχολείο», όπου θα τους έλεγαν ότι δεν είναι καλοί γονείς και το παιδί τους δεν μπορεί να τα καταφέρει. Εξάλλου η χρησιμότητα γι' αυτούς μετριόταν, μετριέται, με χρηματική απόδοση. Όμως οι γονείς άρχισαν να τους εμπιστεύονται. Κυρίως οι μητέρες που εργάζονται ως ρακοσυλλέκτριες ή καθαρίστριες. Όταν αναλαμβάνουν τις τύχες των παιδιών τους, γίνονται μικρά θαύματα. Βλέπουν ότι μαθαίνουν γράμματα και ξεφεύγουν από την πάγια μοίρα: Να στέκονται άπραγα έξω από τις πόρτες – χωρίς δουλειά, χωρίς ελπίδα, χωρίς στοιχειώδη μόρφωση. Ή να πηγαίνουν στο Ίντερνετ καφέ στον Βοτανικό και να χάνονται παίζοντας ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Ενα από αυτά έφτιαξε δική του ιστοσελίδα: κατέβαζε τραγουδία από το Ίντερνετ και έγινε ηλεκτρονικός «ντιτζέι» που έστελνε μουσική στους φίλους του στην Κομοτηνή. Όταν κατέβηκε κάποια Χριστούγεννα με την οικογένειά του από την Κομοτηνή, πήγε στο κέντρο χωρίς να μιλάει ελληνικά, με μια χαρακτηριστική δυσμορφία που τότε τρόμαζε. Το ζευγάρι Βαρλά θυμάται με αγάπη πώς πέρασαν έξι μήνες με το να λένε «ποια λέξη αρχίζει από “α” ή από “β”». Τον Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου τον έγραψαν στο σχολείο, στη ΣΤ' Δημοτικού, γιατί ήταν ήδη μεγάλος. Στην Α' Γυμνασίου έμεινε στην ίδια τάξη και κυνηγούσε όποιον εθελοντή έβρισκε για να του κάνει μάθημα. Κάποια στιγμή είπε ότι του άρεσε ο Ομηρος και η Μάτα δεν πίστευε ότι άκουγε κάτι τέτοιο δυο χρόνια μετά το «α». Στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς οι εθελοντές των «Δρόμων ζωής» πηγαίνουν τα παιδιά εκδρομή στη θάλασσα. Εκείνο το καλοκαίρι το παιδί πήγε μαζί τους στην παραλία της Βάρκιζας, δίπλα στην ιδιωτική πλαζ. Εκεί υπήρχε ένα σχοινί που χώριζε τις πλαζ. Το παιδί δεν είχε καν μαγιό. Δεν είχε ξαναδεί θάλασσα. Ολο του το κορμί έτρεμε από φόβο. Κι όμως, έπιασε το σχοινί και μέχρι το τέλος της εκδρομής είχε καταφέρει να φθάσει ως εκεί που πατούσε κρατώντας το σχοινί. Αυτός θα τα καταφέρει, σκέφθηκε η Μάτα και σήμερα με υπερηφάνεια δηλώνει ότι σπουδάζει στη Σιβιτανίδειο.

Ογδόντα εθελοντές

Η ανταμοιβή για τους περίπου 80 εθελοντές του κέντρου που όχι απλώς βοηθούν τα παιδιά στα σχολικά μαθήματα, αλλά τους διδάσκουν χειροτεχνία, πηλό, θέατρο, μουσική είναι πως αποτελούν τους σημαντικούς «άλλους» στις ζωές αυτών των παιδιών. Όταν πρόσφατα οι «Δρόμοι ζωής» απέκτησαν καινούργιο χώρο, ένα 16χρονο παιδί που εργάζεται σε σιδηρουργείο στην οδό Αθηνάς και σπουδάζει στο νυχτερινό, πήγε αμέσως και ρώτησε «πότε να έρθω να βοηθήσω;»... Η βοήθεια και η αγάπη δεν έρχεται μόνο από παιδιά, αλλά και από εκατοντάδες άλλους ανθρώπους. Γιατί, όπως λέει η εθελόντρια Τίνα Σταύρου, «εμείς δεν ζητάμε φιλανθρωπία, αλλά κοινωνική αλληλεγγύη. Όταν συνειδητοποιήσεις ό,τι υπάρχει μέσα σου, προσφέρεις και αισθάνεσαι ευτυχισμένος». Ετσι συντηρείται η οργάνωση για 11 χρόνια. Το κόστος των ενοικίων βγαίνει από το ετήσιο χριστογεννιάτικο «μπαζάρ», όπου καταφθάνουν χυλοπίτες και τσίπουρα από την Κρήτη και τη Θεσσαλονίκη, μέχρι χαλούμια από την Κύπρο. Κάποια Ελληνίδα καταφθάνει κάθε χρόνο από την Ολλανδία να ψωνίσει από το μπαζάρ που έχει γίνει γνωστό μέσω του ηλεκτρονικού μπλογκ της Τίνας.

Κάποιοι άλλοι αναλαμβάνουν να πληρώσουν το ωδείο. Τα παιδιά αυτά έχουν μεγάλο ταλέντο στη μουσική, λένε οι εθελοντές. Μαθαίνουν βιολί, παίζουν τουμπερλέκι. Μια 14χρονη που είχε εγκαταλείψει το σχολείο στη Γ΄ Δημοτικού, άρχισε να κάνει μαθήματα στο κέντρο και μετά γράφηκε στην Ε΄ δημοτικού. Στο τέλος κάθε χρονιάς γίνεται μια γιορτή, όπου τα παιδιά παρουσιάζουν θέατρο. (Φέτος την αίθουσα παραχώρησε ο Γ. Κιμούλης και τα παιδιά παρουσίασαν πέντε παραμύθια της Ανατολής.) Εφτιαξαν μόνα τους τα ρούχα και τα σκηνικά. Το κορίτσι τραγούδησε και οι θεατές ανακάλυψαν μια θεσπέσια φωνή. Τώρα θέλει να πάει στο ωδείο. Οι άλλες δυο φίλες της έχουν παντρευθεί και έγιναν ήδη μητέρες. Τα πράγματα δεν θα είναι εύκολα στη μουσουλμανική μικροκοινωνία. Σε λίγα χρόνια θα θεωρείται «γεροντοκόρη». Τα πράγματα δεν θα είναι εύκολα ούτε στην κυρίαρχη κοινωνία. Αλλά έχει όνειρο...

Ημερομηνία : 30-09-2007

Copyright: <http://www.kathimerini.gr>

[Κλείσιμο](#)

